

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 12.12.2007
KOM(2007) 792 endelig

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om den holdning, som Fællesskabet skal indtage i det associeringsråd, der er oprettet i henhold til Euro-Middelhavsftalen om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Kongeriget Marokko på den anden side, vedrørende vedtagelse af bestemmelser om koordinering af de sociale sikringsordninger

(forelagt af Kommissionen)

DA

DA

BEGRUNDELSE

1) BAGGRUNDEN FOR FORSLAGET

- **Begrundelse og formål**

Artikel 67 i Euro-Middelhavsftalen om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Kongeriget Marokko på den anden side¹ bestemmer, at associeringsrådet inden udgangen af det første år efter nævnte aftales ikrafttræden skal vedtage bestemmelser, som kan sikre anvendelsen af principperne i artikel 65 vedrørende koordinering af sociale sikringsordninger.

- **Generel baggrund**

På fællesskabsplan koordineres medlemsstaternes sociale sikringsordninger af forordning (EØF) nr. 1408/71² og gennemførelsesbestemmelserne hertil i forordning (EØF) nr. 574/72³. Artikel 65-68 i aftalen med Marokko indeholder bestemmelser om begrænset koordinering mellem henholdsvis medlemsstaternes og Marokkos sociale sikringsordninger. Hvis principperne i artikel 65 skal få virkning, skal det associeringsråd, der er oprettet ved aftalen, træffe afgørelse herom.

En række andre associeringsaftaler med tredjelande indeholder lignende bestemmelser om koordinering af sociale sikringsordninger. Dette forslag er en del af en pakke med tilsvarende forslag, for så vidt angår aftalerne med Tunesien, Algeriet, Kroatien, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien og Israel.

Fastsættelse af Fællesskabets holdning i dette associeringsråd forudsætter en rådsafgørelse.

- **Gældende bestemmelser på det område, som forslaget vedrører**

Rådets forordning (EF) nr. 859/2003⁴ om udvidelse af bestemmelserne i forordning (EØF) nr. 1408/71 og forordning (EØF) nr. 574/72 til at omfatte tredjelandstatsborgere, der ikke allerede er dækket af disse bestemmelser udelukkende på grund af deres nationalitet. Nævnte forordning dækker allerede princippet om sammenlægning af de forsikringsperioder, som marokkanske arbejdstagere har fuldført i de forskellige medlemsstater, for så vidt angår retten til visse ydelser, som fastsat i artikel 65, stk. 2, i aftalen med Marokko. Da forordning (EF) nr. 859/2003 er baseret på traktatens afsnit IV, er den dog i medfør af artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, ikke bindende for og finder ikke anvendelse i Danmark. Den finder kun anvendelse i Det Forenede Kongerige og Irland, fordi disse to medlemsstater i medfør af artikel 3 i protokollen om Det Forenede Kongeriges og Irlands stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den

¹ EFT L 70 af 18.3.2000, s. 2.

² EFT L 149 af 5.7.1971, s. 2. Senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1992/2006 (EUT L 392 af 30.12.2006, s. 1).

³ EFT L 74 af 27.3.1972, s. 1. Senest ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 311/2007 (EUT L 82 af 23.3.2007, s. 6).

⁴ EUT L 124 af 20.5.2003, s. 1.

Europæiske Union og til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, har meddelt, at de ønsker at deltage i anvendelsen af forordning (EF) nr. 859/2003.

- **Overensstemmelse med andre EU-politikker og -mål**

I 2004 lancerede EU den europæiske naboskabspolitik, som har til formål at styrke forbindelserne med 16 af EU's nabolande, herunder Marokko, med henblik på at undgå nye skillelinjer i Europa og at fremme fred, stabilitet og velstand. Inden for rammerne af denne politik vedtog EU og Marokko den 27. juli 2005 ved en henstilling vedtaget af associeringsrådet en handlingsplan, som fastsætter fælles vedtagne mål for styrkelse af deres samarbejde inden for en lang række politikområder i løbet af en periode på tre år. Af handlingsplanens mål 29 fremgår det, at parterne som prioritering på kort sigt vil tilstræbe at træffe afgørelse om anvendelse af associeringsaftalens artikel 65.

Dette forslag vil derfor bidrage til gennemførelsen af handlingsplanen EU-Marokko og således til opfyldelse af målene i den europæiske naboskabspolitik.

2) HØRING AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSE

- **Høring af interesserede parter**

Høringsmetoder, hovedmålgrupper og respondenternes overordnede profil

Dette forslags hovedelementer blev drøftet med medlemsstaternes delegationer i Den Administrative Kommission for Vandrende Arbejdstageres Sociale Sikring, som er et organ, der er blevet oprettet ved forordning (EØF) nr. 1408/71. Delegationerne fik også mulighed for at indsende notater om emnet.

Sammenfatning af svarene, og hvordan de indgår i gennemgangen

De fleste af medlemsstaternes bemærkninger var af meget generel karakter. Nogle af dem, herunder f.eks. bemærkningerne om behovet for bestemmelser om administrativ og lægelig kontrol, er der blevet taget hensyn til i dette forslag. Andre emner, navnlig bestemmelser om anvendelse af administrative bøder, blev ikke taget i betragtning i forbindelse med forslaget, fordi de falder uden for anvendelsesområdet for artikel 65-68 i aftalen med Marokko.

- **Ekspertbistand**

Der var ikke brug for ekstern ekspertbistand.

- **Konsekvensanalyse**

Artikel 65-68 i aftalen med Marokko indeholder bestemmelser om begrænset koordinering mellem henholdsvis medlemsstaternes og Marokkos sociale sikringsordninger. En række andre associeringsaftaler med tredjelande indeholder lignende bestemmelser om koordinering af sociale sikringsordninger. Hvis de principper, der er fastsat i artikel 65, skal få virkning, kræver de alle, at det relevante associeringsråd træffer afgørelse herom.

Målet med ovennævnte artikler vedrørende social sikring er, at en arbejdstager fra det pågældende associerede land skal kunne modtage visse sociale sikringsydelse i henhold til lovgivningen i den eller de medlemsstater, som den pågældende

arbejdstager er eller har været omfattet af. Gensidighedsprincippet indebærer, at dette også gælder en EU-borger, som arbejder i det associerede land.

Bestemmelserne i de forslag, der indgår i den omhandlede pakke med forslag vedrørende seks associerede lande (Marokko, Tunesien, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Kroatien, Algeriet og Israel), er næsten identiske, hvilket vil lette medlemsstaternes sociale sikringsinstitutioners anvendelse af bestemmelserne. Der kan blive tale om visse økonomiske konsekvenser for de nationale sikringsinstitutioner som følge af gennemførelsen af disse forslag, da de f.eks. skal levere de ydelser, der er omhandlet i artikel 65 i aftalen med Marokko. Denne artikel vedrører dog kun personer, som bidrager eller har bidraget til det pågældende lands nationale sociale sikringsordning i henhold til bestemmelserne i landets nationale lovgivning. Det kan under alle omstændigheder være vanskeligt at vurdere de nøjagtige følger af disse forslag for de nationale sociale sikringsordninger på nuværende tidspunkt.

3) FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

- **Resumé af forslaget**

Dette forslag består af en rådsafgørelse om den holdning, Fællesskabet skal indtage i det associeringsråd, der er oprettet i henhold til aftalen med Marokko, og, i bilaget, en afgørelse vedrørende social sikring truffet af associeringsrådet.

Forslaget til associeringsrådets afgørelse opfylder kravet i artikel 67 i aftalen med Marokko om en sådan afgørelse som forudsætning for anvendelse af de i artikel 65 omhandlede principper for social sikring. Afgørelsen indeholder således gennemførelsesbestemmelser, for så vidt angår de i artikel 65 i aftalen med Marokko omhandlede bestemmelser, som ikke er dækket af forordning (EF) nr. 859/2003, eller som Domstolen ikke har anset for umiddelbart gældende, herunder f.eks. klausulen om ikke-forskelsbehandling i artikel 65, stk. 1. Disse resterende bestemmelser omhandler navnlig Danmark og sammenlægning af forsikringsperioder, som marokkanske arbejdstagere har fuldført i de forskellige medlemsstater, og overførsel af visse ydelser til Marokko.

Derudover sikrer forslaget til associeringsrådets afgørelse, at bestemmelserne om overførsel af ydelser og familieydelser som følge af gensidighedsprincippet også finder anvendelse på EU-arbejdstagere, som er lovligt beskæftiget i Marokko, og medlemmer af deres familie, som er lovligt bosiddende i Marokko.

- **Retsgrundlag**

Traktatens artikel 310 sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første afsnit, sidste punktum, og andet afsnit.

- **Subsidiaritetsprincippet**

Forslaget falder ind under EF's enekompetence. Subsidiaritetsprincippet finder derfor ikke anvendelse.

- **Proportionalitetsprincippet**

Forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet af følgende årsag(er):

Medlemsstaterne har stadig eneansvaret for at tilrettelægge og finansiere deres egne sociale sikringsordninger.

Forslaget har kun til formål at lette koordineringen af medlemsstaternes og Marokkos sociale sikringsordninger til fordel for disse landes borgere. Derudover berører forslaget ingen rettigheder og forpligtelser i medfør af bilaterale aftaler om social sikkerhed, der er indgået mellem medlemsstaterne og Marokko, hvis disse aftaler stiller de berørte mere fordelagtigt.

Forslaget minimerer den økonomiske og administrative byrde for de nationale myndigheder, da det er en del af en pakke med tilsvarende forslag, som sikrer en ensartet anvendelse af bestemmelserne om social sikring i associeringsaftalerne med tredjelande.

- **Reguleringsmiddel/reguleringsform**

Foreslåede instrumenter: En rådsafgørelse (som i bilaget indeholder et udkast til en afgørelse truffet af associeringsrådet).

Andre midler vil ikke være hensigtsmæssige af følgende årsager:

Der findes intet alternativ til forslaget. Aftalens artikel 67 kræver, at det pågældende associeringsråd træffer en afgørelse. Traktatens artikel 300, stk. 2, indeholder bestemmelser om en rådsafgørelse, når det skal fastlægges, hvilke holdninger der skal indtages på Fællesskabets vegne i et organ, der er nedsat ved en associeringsaftale, når dette organ skal vedtage beslutninger, der har retsvirkninger.

4) BUDGETMÆSSIGE VIRKNINGER

Forslaget har ingen konsekvenser for Fællesskabets budget.

5) SUPPLERENDE OPLYSNINGER

- **Forenkling**

Forslaget indebærer en forenkling af de administrative procedurer for offentlige myndigheder (på EU-plan og på nationalt plan) og en forenkling af de administrative procedurer for private aktører.

Forslagets bestemmelser om koordinering af de sociale sikringsordninger for marokkanske statsborgere er næsten identiske med bestemmelserne for statsborgere fra de øvrige associerede lande. Dette vil medføre en forenkling af procedurerne og færre administrative byrder for de nationale sociale sikringsinstitutioner.

De personer, der er omfattet af forslaget, står ikke over for forskellige nationale bestemmelser, for så vidt angår de i artikel 65 i aftalen med Marokko omhandlede principper for social sikring, og de er således omfattet af ensartede bestemmelser i hele Fællesskabet.

- **Nærmere redegørelse for forslaget**

A. En rådsafgørelse om den holdning, som Fællesskabet skal indtage i det associeringsråd, der er oprettet i henhold til Euro-Middelhavsftalen med Marokko, for så vidt angår bestemmelserne om koordinering af de sociale sikringsordninger.

Artikel 1

I denne artikel afklares det retlige forhold mellem denne rådsafgørelse og associeringsrådets afgørelse i bilaget.

B. Vedlagte afgørelse truffet af associeringsrådet om de i aftalen omhandlede bestemmelser om koordinering af de sociale sikringsordninger.

Del I: Almindelige bestemmelser

Artikel 1

Denne artikel fastlægger af hensyn til medlemsstaternes lovgivning og af hensyn til Marokkos lovgivning betydningen af begreberne "aftale", "forordning", "gennemførelsesforordning", "medlemsstat", "arbejdstager", "familiemedlem", "lovgivning", "ydelse" og "familierydelse" og henviser til forordningen og gennemførelsesforordningen, for så vidt angår betydningen af de øvrige begreber, der anvendes i den vedlagte afgørelse.

Artikel 2

Denne artikel fastsætter i overensstemmelse med ordlyden i artikel 65 i aftalen med Marokko, hvilke personer der er omfattet af den vedlagte afgørelse.

Del II

Forhold mellem medlemsstaterne og Marokko

Denne del af den vedlagte afgørelse dækker de i artikel 65, stk. 4, i aftalen med Marokko omhandlede principper samt den gensidighedsklausul vedrørende EU-borgere og disses familiemedlemmer, som artikel 65, stk. 5, indeholder bestemmelser om.

Artikel 3

I denne artikel opføres de i artikel 65, stk. 3 og 4, i aftalen med Marokko omhandlede sikringsgrene, som del II i den vedlagte afgørelse finder anvendelse på.

Artikel 4

Denne artikel omhandler princippet om overførsel af kontantydelse, jf. artikel 65, stk. 4, i aftalen med Marokko, og gør det klart, at dette princip er begrænset til at omfatte de ydelser, der er omhandlet i vedlagte afgørelses i artikel 1, litra h), som omfatter en liste over de ydelser, der henvises til i dette stykke.

Artikel 5

I denne artikel fastsættes, hvilke personer omfattet af dette forslag der er berettiget til familierydelse fra det pågældende land. Det fremgår tydeligt af denne artikel, at en marokkansk arbejdstager ikke kan gøre krav på familierydelse for familiemedlemmer, der er bosiddende uden for EU's område, jf. artikel 65, stk. 3, i aftalen med Marokko.

Del III

Anvendelse af bestemmelserne om social sikring, hvad angår Danmark

Artikel 6

Forordning (EF) nr. 859/2003 dækker allerede princippet om sammenlægning af de forsikringsperioder, som en marokkansk arbejdstager har fuldført i Fællesskabet, for så vidt angår retten til visse ydelser, som fastsat i artikel 65, stk. 2, i aftalen med Marokko. Da denne forordning er baseret på traktatens afsnit IV, er den dog i medfør af artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union, ikke bindende for og finder ikke anvendelse i Danmark. Denne artikel fastsætter derfor, at Danmark skal anvende de relevante bestemmelser i forordning (EØF) nr. 1408/71 og nr. 574/72 ved anvendelsen ovennævnte princip om sammenlægning.

Del IV

Diverse bestemmelser

Artikel 7

Denne artikel indeholder generelle bestemmelser om samarbejde mellem medlemsstaterne og deres institutioner på den ene side og Marokko og landets institutioner på den anden side samt mellem de berettigede og de berørte institutioner. Disse bestemmelser svarer til bestemmelserne i artikel 84, stk. 1, 2 og 3, i forordning (EØF) nr. 1408/71 samt artikel 76, stk. 3, stk. 4, første og tredje afsnit, og stk. 5, i forordning (EF) nr. 883/2004.

Artikel 8

Denne artikel fastsætter procedurer for administrativ og lægelig kontrol, som svarer til procedurerne i artikel 51, stk. 1, i forordning (EØF) nr. 574/72. Derudover giver den mulighed for vedtagelse af andre gennemførelsesbestemmelser på dette område.

Artikel 9

Denne artikel henviser til bilag II til vedlagte afgørelse, som svarer til bilag VI til forordning (EØF) nr. 1408/71 og bilag XI til forordning (EF) nr. 883/2004, og som er nødvendigt for at fastsætte de nødvendige særregler for anvendelse af den marokkanske lovgivning, for så vidt angår vedlagte afgørelse.

Artikel 10

Denne artikel fastsætter, at bilaterale aftaler, der indeholder bestemmelser om mere fordelagtige ordninger, ikke berøres, jf. artikel 68 i aftalen med Marokko.

Artikel 11

Denne artikel giver mulighed for indgåelse af supplerende administrative aftaler.

Artikel 12

Overgangsbestemmelserne i denne artikel svarer til overgangsbestemmelserne i artikel 94, stk. 1, 3, 4, 6 og 7, i forordning (EØF) nr. 1408/71 samt til den tilsvarende artikel 87, stk. 1, 3, 4, 6 og 7, i forordning (EF) nr. 883/2004.

Artikel 13

I denne artikel afklares den juridiske status for bilagene til vedlagte afgørelse og proceduren for ændring af dem.

Artikel 14

Denne artikel omhandler en procedure, der skal sikre, at der træffes de foranstaltninger,

som er nødvendige for gennemførelse af vedlagte afgørelse.

Artikel 15

Denne artikel fastsætter ikrafttrædelsesdatoen for vedlagte afgørelse.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om den holdning, som Fællesskabet skal indtage i det associeringsråd, der er oprettet i henhold til Euro-Middelhavsaftalen om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Kongeriget Marokko på den anden side, vedrørende vedtagelse af bestemmelser om koordinering af de sociale sikringsordninger

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 310 sammenholdt med artikel 300, stk. 2, første afsnit, sidste punktum, og stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen⁵, og

ud fra følgende i betragtninger:

- (1) Artikel 67 i Euro-Middelhavsaftalen om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Kongeriget Marokko på den anden side bestemmer, at inden udgangen af det første år efter nævnte aftales ikrafttræden vedtager Associeringsrådet bestemmelser, som kan sikre anvendelsen af principperne i artikel 65 vedrørende koordinering af sociale sikringsordninger..
- (2) Under mål 29, tredje led, i handlingsplanen EU-Marokko, som associeringsrådet den 27. juli 2005 vedtog inden for rammerne af den europæiske naboskabspolitik, opfordres associeringsrådet til at vedtage en afgørelse om anvendelse af nævnte aftales artikel 65 -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Den holdning, som Fællesskabet skal indtage i det associeringsråd, der er oprettet i henhold til Euro-Middelhavsaftalen om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Kongeriget Marokko på den anden side, med hensyn til gennemførelsen af aftalens artikel 67, fremgår af det udkast til afgørelse, der skal træffes af associeringsrådet, og som er vedføjet som bilag til denne afgørelse.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne

[...]

Formand

⁵ EUT C [...] af [...], s. [...].

BILAG

ASSOCIERING MELLEM
DEN EUROPÆISKE UNION
OG KONGERIGET MAROKKO

- Associeringsrådet -

AFGØRELSE NR. ../... TRUFFET AF ASSOCIERINGSRÅDET

oprettet i henhold til Euro-Middelhavsaftalen om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Kongeriget Marokko på den anden side

af ...

om bestemmelserne om koordinering af de sociale sikringsordninger i Euro-Middelhavsaftalen

ASSOCIERINGSRÅDET HAR —

under henvisning til Euro-Middelhavsaftalen om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Kongeriget Marokko på den anden side, særlig artikel 67, og

ud fra følgende i betragtninger:

- (1) Artikel 65-68 i nævnte aftale indeholder bestemmelser om koordinering mellem henholdsvis Marokkos og medlemsstaternes sociale sikringsordninger. Artikel 65 fastsætter principperne for denne koordinering.
- (2) Nævnte aftales artikel 67 bestemmer også, at associeringsrådet inden udgangen af det første år efter aftalens ikrafttræden skal træffe afgørelse om anvendelse af principperne i artikel 65.
- (3) Under mål 29, tredje led, i handlingsplanen EU-Marokko, som associeringsrådet den 27. juli 2005 vedtog inden for rammerne af den europæiske naboskabspolitik, opfordres associeringsrådet til at vedtage en afgørelse om anvendelse af nævnte aftales artikel 65.
- (4) Ved anvendelsen af denne afgørelse er marokkanske arbejdstageres ret til familieydelse betinget af, at medlemmerne af deres familie er lovligt bosiddende sammen med den pågældende arbejdstager i den medlemsstat, hvor arbejdstageren er beskæftiget. Afgørelsen giver ikke ret til familieydelse for medlemmer af deres familie, som er bosiddende i et andet land, f.eks. Marokko.
- (5) For nærværende udvider Rådets forordning (EF) nr. 859/2003 bestemmelserne i forordning (EØF) nr. 1408/71 og forordning (EØF) nr. 574/72 til at omfatte tredjelandsstatsborgere, der ikke allerede er dækket af disse bestemmelser udelukkende på grund af deres nationalitet. Nævnte forordning er baseret på traktatens afsnit IV. I medfør af artikel 1 og 2 i protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til traktaten om Den Europæiske Union og til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, deltog Danmark ikke i vedtagelsen af forordning (EF) nr. 859/2003, som derfor ikke er bindende for og ikke finder anvendelse i Danmark. Det er derfor nødvendigt at fastsætte specifikke bestemmelser for Danmark, hvad angår de principper i nævnte aftales artikel 65, som allerede er dækket af nævnte forordning.

- (6) Det kan være nødvendigt at fastsætte særlige bestemmelser, som svarer til de karakteristiske træk ved den nationale marokkanske lovgivning, for at gøre det nemmere at anvende koordineringsreglerne.
- (7) Denne afgørelse berører ikke rettigheder og forpligtelser i medfør af bilaterale aftaler mellem medlemsstaterne og Marokko, hvis disse aftaler er mere fordelagtige, hvad angår social sikring.
- (8) For at sikre en harmonisk koordinering af henholdsvis medlemsstaternes og Marokkos sociale sikringsordninger er det nødvendigt at fastsætte specifikke bestemmelser for samarbejdet mellem medlemsstaterne og Marokko samt mellem den berørte person og institutionen i den kompetente stat.
- (9) Der bør vedtages overgangsbestemmelser for at beskytte de personer, som er omfattet af denne afgørelse, og forhindre, at de mister rettigheder som følge af afgørelsens ikrafttrædelse -

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

DEL I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Definitioner

1. I denne afgørelse forstås ved:
 - a) "aftale": Euro-Middelhavsaf-talen om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Kongeriget Marokko på den anden side
 - b) "forordning": Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, i den udgave, der er gældende for De Europæiske Fællesskabers medlemsstater
 - c) "gennemførelsesforordning": Rådets forordning (EØF) nr. 574/72 om regler til gennemførelse af forordning (EØF) nr. 1408/71 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere og deres familiemedlemmer, som flytter inden for Fællesskabet
 - d) "medlemsstat": en af De Europæiske Fællesskabers medlemsstater
 - e) "arbejdstager":
 - i) i forbindelse med anvendelse af en medlemsstats lovgivning, en arbejdstager i den i forordningens artikel 1, litra a), omhandlede forstand
 - ii) i forbindelse med anvendelse af den marokkanske lovgivning, en arbejdstager i henhold til denne lovgivning
 - f) "familiemedlem":
 - i) i forbindelse med anvendelse af en medlemsstats lovgivning, et familiemedlem i den i forordningens artikel 1, litra f), omhandlede forstand

- ii) i forbindelse med anvendelse af den marokkanske lovgivning, et familiemedlem i henhold til denne lovgivning
- g) "lovgivning":
 - i) for så vidt angår medlemsstaterne, lovgivning i den i forordningens artikel 1, litra j), omhandlede forstand
 - ii) for så vidt angår Marokko, den marokkanske lovgivning om de grene af social sikring, som vedrører alders- og efterladtepenioner, ydelser for arbejdsulykker eller erhvervssygdom samt invaliditet som følge af arbejdsulykker eller erhvervssygdom, og familieydelser
- h) "ydelser":
 - i) for så vidt angår medlemsstaterne:
 - alders- og efterladtepenioner
 - ydelser for arbejdsulykker eller erhvervssygdom eller
 - ydelser ved invaliditet som følge af arbejdsulykker eller erhvervssygdom
 i den i forordningen omhandlede forstand med undtagelse af visse særlige ikke-bidragsspligtige kontantydelse, der er opført i bilag IIa til forordningen
 - ii) for så vidt angår Marokko, de tilsvarende ydelser udbetalt i henhold til den marokkanske lovgivning med undtagelse af visse særlige ikke-bidragsspligtige kontantydelse, der er opført i bilag I til denne afgørelse
- i) "familieydelser":
 - i) for så vidt angår medlemsstaterne, familieydelser i den i forordningens artikel 1, litra u), nr. i), omhandlede forstand
 - ii) for så vidt angår Marokko, familieydelser i henhold til den marokkanske lovgivning.

2. Medmindre andet er anført, har de øvrige udtryk, der anvendes i denne afgørelse, samme betydning som i forordningen eller gennemførelsesforordningen.

Artikel 2

Personkreds

Denne afgørelse anvendes på:

- a) arbejdstagere, som er marokkanske statsborgere, som er eller har været lovligt beskæftiget på en medlemsstats område, og som er eller har været underlagt lovgivningen i en eller flere medlemsstater, og deres efterladte
- b) medlemmerne af de i litra a) omhandlede arbejdstageres familie, under forudsætning af at de er lovligt bosiddende sammen med den pågældende arbejdstager i den medlemsstat, hvor arbejdstageren er beskæftiget
- c) arbejdstagere, som er statsborgere i en medlemsstat, som er eller har været lovligt beskæftiget på Marokkos område, og som er eller har været underlagt lovgivningen i Marokko, og deres efterladte samt

- d) medlemmerne af de i litra c) omhandlede arbejdstageres familie, under forudsætning af at de er lovligt bosiddende sammen med den pågældende arbejdstager i Marokko.

DEL II

FORHOLD MELLEM MEDLEMSSTATERNE OG MAROKKO

Artikel 3

Sagligt anvendelsesområde

Denne afgørelses del II finder anvendelse på enhver lovgivning i medlemsstaterne og Marokko om sociale sikringsgrene, der vedrører:

- (a) ydelser ved alderdom
- (b) ydelser til efterladte
- (c) ydelser i anledning af arbejdsulykker og erhvervssygdomme
- (d) ydelser ved invaliditet som følge af arbejdsulykker eller erhvervssygdom
- (e) familieydelse.

Artikel 4

Ophævelse af bopælsbestemmelser

Ydelser i den i artikel 1, litra h), omhandlede forstand kan ikke nedsættes, ændres, stilles i bero, inddrages eller beslaglægges som følge af, at den berettigede er bosat:

- i) for så vidt angår en ydelse omfattet af den marokkanske lovgivning, på en medlemsstats område, eller
- ii) for så vidt angår en ydelse omfattet af en medlemsstats lovgivning, på Marokkos område.

Artikel 5

Familieydelse

De i artikel 2, litra c), omhandlede arbejdstagere modtager under marokkansk lovgivning familieydelse for de i artikel 2, litra d), omhandlede familiemedlemmer på samme måde som marokkanske statsborgere.

DEL III

ANVENDELSE AF BESTEMMELSERNE OM SOCIAL SIKRING, HVAD ANGÅR DANMARK

Artikel 6

Generel bestemmelse

Ved anvendelsen af aftalens artikel 65, stk. 2 og 3, anvender Danmark på de i artikel 2, litra a), omhandlede personer i nødvendigt omfang de relevante bestemmelser i forordningen og i gennemførelsesforordningen.

DEL IV
DIVERSE BESTEMMELSER

Artikel 7

Samarbejde

1. Medlemsstaterne og Marokko underretter hinanden om:
 - a) foranstaltninger, de har truffet med henblik på gennemførelse af denne afgørelse, i overensstemmelse med proceduren i artikel 14
 - b) ændringer i deres lovgivning, som kan berøre gennemførelsen af denne afgørelse.
2. Medlemsstaternes og Marokkos myndigheder og institutioner yder med henblik på gennemførelsen af denne afgørelse hinanden bistand, som om det drejede sig om gennemførelsen af deres egen lovgivning. Den gensidige administrative bistand ydes i princippet vederlagsfrit af de nævnte myndigheder og institutioner. De kompetente myndigheder i medlemsstaterne og Marokko kan dog aftale, at visse udgifter skal være genstand for refusion.
3. Medlemsstaternes og Marokkos myndigheder og institutioner kan med henblik på gennemførelsen af denne afgørelse forhandle direkte med hinanden samt med de pågældende personer eller deres repræsentanter.
4. De institutioner og personer, der er omfattet af denne afgørelse, har en gensidig forpligtelse til oplysning og samarbejde med henblik på at sikre, at denne afgørelse gennemføres efter hensigten.
5. De pågældende personer underretter hurtigst muligt institutionerne i den kompetente medlemsstat eller Marokko, hvis sidstnævnte er den kompetente stat, og bopælsmedlemsstaten eller Marokko, hvis sidstnævnte er bopælsstaten, om enhver ændring i deres personlige forhold eller familiemæssige situation, der har betydning for deres ret til ydelser ifølge denne afgørelse.
6. Manglende opfyldelse af den i stk. 5 omhandlede oplysningspligt kan give anledning til foranstaltninger i henhold til den nationale lovgivning, som står i et rimeligt forhold til overtrædelsen. Disse foranstaltninger skal ikke desto mindre svare til dem, der finder anvendelse i lignende situationer, der henhører under national lovgivning, ligesom de ikke i praksis må gøre det umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at udøve de rettigheder, der er tillagt de berørte ved denne afgørelse.

Artikel 8

Administrativ og lægelig kontrol

1. Når en person, der er omfattet af denne afgørelse og modtager de i artikel 1, litra h), omhandlede ydelser, opholder sig eller er bosiddende
 - i) for så vidt angår en ydelse omfattet af den marokkanske lovgivning, på en medlemsstats område, eller
 - ii) for så vidt angår en ydelse omfattet af en medlemsstats lovgivning, på Marokkos område

foretages den administrative og lægelige kontrol efter den betalingspligtige institutions anmodning af institutionen på modtagerens opholds- eller bopælssted efter procedurerne i den lovgivning, som administreres af den sidstnævnte institution. Den betalingspligtige institution bevarer dog retten til at lade modtageren undersøge af en læge, som den selv udpeger.

2. En eller flere medlemsstater og Marokko kan efter underretning af Associeringsrådet vedtage andre administrative bestemmelser.

Artikel 9

Særregler for anvendelsen af Marokkos lovgivning

Der kan om nødvendigt fastsættes særregler for anvendelsen af Marokkos lovgivning i bilag II.

Artikel 10

Mere fordelagtige bilaterale aftaler

Denne afgørelse berører ingen rettigheder eller forpligtelser i medfør af bilaterale aftaler, hvis disse aftaler stiller de pågældende personer mere fordelagtigt.

Artikel 11

Aftaler, der supplerer procedurerne for gennemførelsen af denne afgørelse

To eller flere medlemsstater eller Marokko og en eller flere medlemsstater kan, om fornødent, træffe aftaler, der tager sigte på at supplere de administrative procedurer for afgørelsens gennemførelse.

DEL V

OVERGANGSBESTEMMELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 12

Overgangsbestemmelser

1. Denne afgørelse giver ikke ret til ydelser for noget tidsrum, der ligger forud for datoen for dens ikrafttrædelse.
2. Rettigheder kan erhverves i medfør af denne afgørelse, selv om de vedrører en begivenhed, der er indtruffet forud for datoen for denne afgørelses ikrafttrædelse, jf. dog bestemmelsen i stk. 1.
3. Enhver ydelse, herunder familieydelse, som på grund af den pågældendes nationalitet eller bopæl, ikke er blevet tildelt eller er blevet stillet i bero, skal efter den pågældendes anmodning tildeles eller udbetales på ny fra datoen for denne afgørelses ikrafttrædelse, medmindre tidligere anerkendte rettigheder til ydelser har givet anledning til udbetaling af et éngangsbeløb.
4. Såfremt den i stk. 3 omhandlede anmodning fremsættes inden udløbet af to år efter datoen for denne afgørelses ikrafttrædelse, erhverves rettigheder i medfør af denne afgørelse med virkning fra dette tidspunkt, uden at nogen medlemsstats

lovbestemmelser eller lovbestemmelser i Marokko om fortabelse eller forældelse af rettigheder kan gøres gældende over for de pågældende personer.

5. Såfremt den i stk. 3 omhandlede anmodning fremsættes efter udløbet af to år efter datoen for denne afgørelses ikrafttrædelse, erhverves rettigheder, som ikke er fortabt eller forældet fra tidspunktet for anmodningens fremsættelse, medmindre der efter en medlemsstats lovgivning eller efter lovgivningen i Marokko gælder mere fordelagtige regler.

Artikel 13

Bilag til denne afgørelse

1. Bilagene til denne afgørelse udgør en integrerende del heraf.
2. Efter anmodning fra Marokko kan bilagene ændres ved en afgørelse, der træffes af associeringsrådet.

Artikel 14

Gennemførelsesforanstaltninger

1. Fællesskabet og Marokko træffer hver især de foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af denne afgørelse, og underretter associeringsrådet herom.
2. Associeringsrådet træffer en afgørelse, der bekræfter, at alle de i stk. 1 omhandlede foranstaltninger er blevet truffet.

Artikel 15

Ikrafttræden

Denne afgørelse træder i kraft den første dag i den måned, der følger efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* af den i artikel 14, stk. 2, omhandlede afgørelse truffet af associeringsrådet.

BILAG I

Liste over særlige ikke-bidragspligtige marokkanske kontantydelse

...

BILAG II

Særregler for anvendelsen af Marokkos lovgivning

...